

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут філології
Кафедра англійської філології та перекладу

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Проректор з науково-методичної роботи та
навчальної роботи
Жильцов О.Б.
« 04 » _____ 20 18 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
4 курс**

Галузь знань: Гуманітарні науки
Напрямок підготовки: 6.020303 Філологія (українська)

(освітньо-кваліфікаційний рівень "бакалавр")

Київ – 2018

Розробники: Матвейченко Вікторія Вікторівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської філології та перекладу.

Викладач: Матвейченко Вікторія Вікторівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської філології та перекладу.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри англійської філології та перекладу

Протокол від № ___ від _____ 2018 року

Завідувач кафедри _____ Якуба В.В.

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми **МОВА І ЛІТЕРАТУРА** (українська)

«___» _____ 2018 року

Гарант освітньої програми _____

Робочу програму перевірено «___» _____ 2018 року

Заступник директора _____ (Заяць Л.І.)

Пролонговано:

На 20 ___ / 20 ___ н.р. _____ (_____), «___» _____ 20 ___ р., протокол № ___

На 20 ___ / 20 ___ н.р. _____ (_____), «___» _____ 20 ___ р., протокол № ___

На 20 ___ / 20 ___ н.р. _____ (_____), «___» _____ 20 ___ р., протокол № ___

На 20 ___ / 20 ___ н.р. _____ (_____), «___» _____ 20 ___ р., протокол № ___

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	+	-
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	2/60	
Курс	IV	
Семестр	7	
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів	2	
Обсяг годин, в тому числі:	60	
Аудиторні	28	
Модульний контроль	4	
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	28	
Форма семестрового контролю	залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни “Методика навчання іноземної мови” - формування в студентів світоглядної та професійно-методичної компетентностей вчителя іноземної мови.

Завдання вивчення дисципліни “Методика навчання іноземних мов”:

- здатність системно аналізувати головні тенденції історичного розвитку українського народу, цінувати його культурно-історичні та морально-етичні надбання та сприяти розв’язанню актуальних загальнодержавних і суспільних завдань.
- здатність до критичного мислення й ціннісно-світоглядної реалізації особистості.
- створити у студентів широку теоретичну базу, що розкриває загальні та спеціальні закономірності процесу навчання як засобу спілкування, освіти, виховання й розвитку, яка включає, крім методичних знань, також знання із суміжних з методикою наук психолого-педагогічного, філологічного й культурологічного циклів, і на цій основі сформулювати уявлення про зміст і структуру педагогічної діяльності вчителя;
- ознайомити студентів з найбільш відомими методичними напрямками, системами і методами, формами та засобами навчання іноземних мов і культур, а також сформулювати у них уміння творчо застосовувати свої знання на практиці з урахуванням конкретних умов;
- на базі одержаних теоретичних знань розвивати у студентів творче методичне мислення, яке допоможе їм у вирішенні різноманітних методичних задач, що виникають у навчально-виховному процесі з іноземної мови у школі.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- психолого-педагогічні основи навчального процесу у школі та специфіки їхнього використання у процесі професійної діяльності;
- основні поняття педагогічної техніки, прийоми професійно-педагогічного самовдосконалення, культуру педагогічного спілкування;
- основні поняття і категорії методики навчання іноземних мов;
- навчально-методичні комплекси з іноземних мов;

- теорію вправ для навчання іноземних мов;
 - сучасні підходи до формування в учнів іншомовної комунікативної компетенції;
 - інноваційні методичні технології навчання іноземних мов;
 - форми, види і способи контролю і оцінювання рівня сформованості мовних, мовленнєвих, лінгвосоціокультурної і навчально-стратегічної компетенцій;
 - основні організаційні форми реалізації навчально-виховного процесу з навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів;
 - основи планування навчально-виховного процесу з іноземної мови у початковій, основній і старшій школі.
- та вміти:
- реалізовувати основні функції аналізу, організації, контролю, самоконтролю в процесі організаційно-методичної, навчально-методичної, науково-дослідної, виховної та інших видів діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для **денної** форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт						
		Аудиторна:					Поточний модульний контроль	Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні			
Змістовий модуль I. Методика навчання іноземної мови								
Тема 1. Методи навчання іноземних мов	8	2	2				4	
Тема 2. Особливості організації навчання іноземних мов у різних типах загальноосвітніх навчальних закладів (старша школа)	8	2	2				4	
Тема 3. Контроль і оцінювання рівня сформованості в учнів іншомовної комунікативної і навчально-стратегічної компетенцій	8	2	2				4	
Модульна контрольна робота №1	2					2		
Разом	26	6	6			2	12	
Змістовий модуль II. Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (мовленнєвих компетенцій і контроль рівня їх сформованості)								
Тема 4. Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (аудіювання) (мовленнєвої компетенції і контроль рівня її сформованості)	8	2	2				4	

Тема 5. Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (читання) (мовленнєвої компетенції і контроль рівня її сформованості)	8	2	2				4
Тема 6. Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (говоріння) (мовленнєвої компетенції і контроль рівня її сформованості)	8	2	2				4
Тема 7. Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (письмо) (мовленнєвої компетенції і контроль рівня її сформованості)	8	2	2				4
Модульна контрольна робота №2	2					2	
Разом	34	8	8			2	16
Усього	60	14	14			4	28

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Методика навчання іноземної мови

Лекція 1. Методи навчання іноземних мов.

Історія методів навчання іноземних мов

Перекладні методи навчання:

- граматико-перекладний метод;
- текстуально-перекладний метод;
- критичний аналіз перекладних методів;
- еволюція перекладних методів.

Методи періоду Реформи:

- соціальні та економічні передумови виникнення прямих методів Реформи;
- психологічні і лінгвістичні передумови виникнення прямих методів;
- прямі методи: основні представники, цілі, зміст, принципи та прийоми навчання;
- варіанти прямих методів і їх критичний аналіз;
- метод Г.Палмера;
- метод М.Уеста;
- неопрямізм; модифіковані варіанти прямого методу.

Методи навчання іноземних мов після другої світової війни:

- соціальні та економічні причини виникнення нових методів навчання;
- психологічні і лінгвістичні передумови виникнення нових методів навчання;
- аудіо-візуальний метод;
- аудіо-лінгвальний метод;
- змішані методи навчання;
- методичні погляди Ч.Фріза і Р.Ладо;
- комунікативні методи навчання;
- інтенсивні методи навчання іноземних мов.

Сучасні методи навчання іноземних мов

- метод повної фізичної реакції;
- драматико-педагогічний метод;
- «мовчазний метод»;
- груповий метод;
- ігровий метод;
- комунікативно-ігровий метод;
- метод проєктів.

Семінарське заняття 1. Аналіз сучасних методів навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах.

Сугестивний метод Г. Лозанова: цілі навчання, головні положення, позитивне й негативне у навчанні.

Комунікативний метод: цілі навчання, принципи, типи завдань, позитивне й негативне.

Ігровий метод: типологія ігор, рольова гра, етапи реалізації рольової гри, позитивне і негативне.

Програмований метод навчання з використанням комп'ютера: цілі, концептуальні особливості, принципи, функції учителя / комп'ютера, вправи, позитивне і негативне.

Груповий метод: методологічна основа, умови реалізації, основні прийоми роботи, позитивне й негативне.

Проблемний метод навчання: проблемна ситуація, рівні проблемності, типи проблемних завдань, позитивне й негативне.

Проектний метод: мета, типологія проектів, етапи реалізації, позитивне й негативне.

Лекція 2. Організація навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах (старша школа)

□ Особливості навчання іноземної мови у старшій школі:

- старший ступінь і його загальна характеристика;
- вікові особливості учнів 10-11 класів;
- співвідношення усного мовлення, читання і письма;
- прийоми і форми навчання;
- самостійна/автономна робота учнів з оволодіння ІМ;
- індивідуальний підхід до учнів у процесі організації самостійної/автономної роботи з ІМ.

□ Особливості профільного навчання іноземної мови у загальноосвітніх навчальних закладах:

■ типові навчальні плани для організації профільного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах;

- особливості навчання іноземної мови за профілями і рівнями;
- цілі навчання;
- принципи навчання;
- вимоги до рівня володіння іншомовною комунікативною компетенцією;
- навчально-методичне забезпечення.

□ Особливості навчання іноземної мови у загальноосвітніх навчальних закладах з поглибленим вивченням іноземних мов:

- типові навчальні плани;
- цілі навчання;
- зміст навчання;
- принципи навчання;
- вимоги до рівня володіння іншомовною комунікативною компетенцією;
- навчально-методичне забезпечення.

□ Особливості навчання другої іноземної мови у загальноосвітніх навчальних закладах:

- типові навчальні плани;
- цілі навчання;
- зміст навчання;
- принципи навчання;
- вимоги до рівня володіння іншомовною комунікативною компетенцією;
- навчально-методичне забезпечення.

Семінарське заняття 2. Організація навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах.

Особливості навчання іноземної мови в старшій школі (методи і прийоми).

Особливості планування уроків іноземної мови в старшій школі.

Лекція 3. Контроль і оцінювання рівня сформованості в учнів іншомовної комунікативної і навчально-стратегічної компетенцій

□ Формування соціокультурної компетенції:

- складники соціокультурної компетенції;
- загальна характеристика соціокультурної компетенції;
- цілі і завдання формування соціокультурної компетенції;
- етапи формування соціокультурної компетенції;
- вправи для формування соціокультурної компетенції;
- особливості формування соціокультурної компетенції у початковій, основній і старшій школі.

□ Формування компетенції у перекладі/медіації:

- складники компетенції у перекладі/медіації;
- загальна характеристика перекладу як виду мовленнєвої діяльності та вміння;
- цілі і завдання формування компетенції у перекладі/медіації;
- типи і види перекладу/медіації;
- етапи навчання перекладу/медіації;
- вправи для формування компетенції у перекладі/медіації;
- особливості формування компетенції у перекладі/медіації у початковій, основній і старшій школі .

□ Формування навчально-стратегічної компетенції :

- складники навчально-стратегічної компетенції;
- загальна характеристика навчально-стратегічної компетенції;
- цілі і завдання формування навчально-стратегічної компетенції;
- вправи для формування навчально-стратегічної компетенції;
- особливості формування навчально-стратегічної компетенції у початковій, основній і старшій школі

Гностичні вміння:

- розуміти кінцеві і проміжні вимоги програми щодо формування соціокультурної компетенції ;
- аналізувати особливості соціокультурної компетенції;
- визначати сутність соціокультурної компетенції ;
- виділяти й аналізувати труднощі оволодіння соціокультурною компетенцією;
- аналізувати вправи для формування соціокультурної компетенції, які подаються у підручнику;

■ визначати складність вправ для формування соціокультурної компетенції; їх цілі і функції у загальній системі вправ.

- аналізувати фрагменти уроку з формування соціокультурної компетенції;

■ розуміти кінцеві і проміжні вимоги програми щодо формування компетенції у перекладі/медіації;

- аналізувати мовні і психологічні особливості перекладу/медіації;
- визначати сутність перекладу/медіації;
- виділяти й аналізувати мовні і психологічні труднощі оволодіння учнями перекладом/медіацією;

- аналізувати вправи для навчання перекладу/медіації, які подаються у підручнику;

- визначати складність вправ для навчання перекладу/медіації, їх цілі і функції у загальній системі вправ;
- аналізувати фрагменти уроку з формування компетенції у перекладі/медіації;
- розуміти кінцеві і проміжні вимоги програми щодо формування навчально-стратегічної компетенції ;
- аналізувати особливості навчально-стратегічної компетенції;
- визначати сутність навчально-стратегічної компетенції ;
- виділяти й аналізувати труднощі оволодіння навчально-стратегічною компетенцією;
- аналізувати вправи для формування навчально-стратегічної компетенції, які подаються у підручнику;
- визначати складність вправ для формування навчально-стратегічної компетенції; їх цілі і функції у загальній системі вправ;
- аналізувати фрагменти уроку з формування навчально-стратегічної компетенції.

Семінарське заняття 3. Контроль і оцінювання рівня сформованості в учнів іншомовної комунікативної і навчально-стратегічної компетенції

Навчатися користуватися рекомендаціями Ради Європи з мовної освіти; виділяти об'єкти контролю; добирати види і форми контролю, адекватні цілям; помічати помилки учнів методично правильно їх виправляти і намічати шляхи їх усунення; коментувати й оцінювати відповіді учнів.

Поняття «контроль» та «оцінювання». Вимоги чинної програми з ІМ. Мета і завдання контролю. Складники і провідні функції контролю. Види контролю. Об'єкти контролю і критерії їх оцінювання. «Європейський мовний портфель». Тестовий контроль. Єдиний державний іспит з ІМ.

Використання ТЗН у процесі контролю.

Змістовий модуль II.

Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (мовленнєвих компетенцій і контроль рівня їх сформованості)

Лекція 4. Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (аудіювання) (мовленнєвої компетенції і контроль рівня її сформованості).

- **Формування іншомовної компетенції в аудіюванні:**
- складники іншомовної компетенції в аудіюванні;
- загальна характеристика аудіювання як виду мовленнєвої діяльності та вміння;
- фактори, що впливають на якість аудіювання;
- цілі і завдання навчання аудіювання;
- класифікація видів аудіювання і типи аудіотекстів;
- вправи для формування іншомовної компетенції в аудіюванні;
- вимоги до текстів для навчання аудіювання;
- особливості формування іншомовної компетенції в аудіюванні у початковій, основній і старшій школі.

Гностичні вміння:

- розуміти кінцеві і проміжні вимоги програми щодо формування компетенції в аудіюванні;
- аналізувати і критично оцінювати навчальний матеріал з урахуванням можливих труднощів його сприймання на слух;
- прогнозувати можливі труднощі сприймання матеріалу учнями конкретного класу;
- аналізувати зміст текстів з точки зору їх освітніх і виховних можливостей;

- добирати чи адаптувати аудіотексти з урахуванням рівня підготовки учнів згідно з цілями їх використання;
- аналізувати вправи для формування компетенції в аудіюванні, що пропонуються в підручнику, визначати їх цілі і режими виконання;
- аналізувати фрагменти уроку з формування компетенції в аудіюванні;

Семінарське заняття 4. Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (аудіювання) (мовленнєвої компетенції і контроль рівня її сформованості).

Вправи для формування іншомовної компетенції в аудіюванні. Фрагменти уроків з формування іншомовної компетенції в аудіюванні.

Лекція 5. Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (читання) (мовленнєвої компетенції і контроль рівня її сформованості).

- **Формування іншомовної компетенції у читанні:**
 - складники іншомовної компетенції у читанні;
 - загальна характеристика читання як виду мовленнєвої діяльності та вміння;
 - фактори, що впливають на якість читання;
 - цілі і завдання навчання читання;
 - класифікація видів читання і типи текстів для читання;
 - вправи для формування іншомовної компетенції в читанні, їх цілі і режими виконання;
 - вимоги до текстів для навчання читання;
 - особливості формування іншомовної компетенції у читанні у початковій, основній і старшій школі.

Гностичні вміння:

- розуміти кінцеві і проміжні вимоги програми щодо формування компетенції у читанні;
- аналізувати мовний і мовленнєвий матеріал для читання з урахуванням можливих труднощів його розуміння;
- прогнозувати можливі труднощі сприймання матеріалу учнями конкретного класу;
- аналізувати зміст текстів з точки зору їх освітніх і виховних можливостей;
- добирати чи адаптувати тексти з урахуванням рівня підготовки учнів згідно з цілями їх використання;
- аналізувати вправи для формування компетенції у читанні, що пропонуються в підручнику, визначати їх цілі і режими виконання;
- аналізувати фрагменти уроку з формування компетенції у читанні.

Семінарське заняття 5. Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (читання) (мовленнєвої компетенції і контроль рівня її сформованості).

Вправи для формування іншомовної компетенції в читанні. Фрагменти уроків з формування іншомовної компетенції в читанні.

Лекція 6. Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (говоріння) (мовленнєвої компетенції і контроль рівня її сформованості).

- **Формування іншомовної компетенції в говорінні:**
 - складники іншомовної компетенції в говорінні;
 - загальна характеристика говоріння як виду мовленнєвої діяльності та вміння;
 - монологічна і діалогічна форми мовлення та їх комунікативні, психологічні й лінгвістичні особливості (у порівнянні);
 - цілі і завдання навчання діалогічного і монологічного мовлення;

- функціональні типи монологів і діалогів;
- етапи й одиниці навчання діалогічного і монологічного мовлення;
- вправи та використання різних видів опор для формування компетенції у діалогічному і монологічному мовленні;
- навчально-комунікативна мовленнєва ситуація і способи її створення;
- рольова гра і методика її організації та проведення;
- особливості формування іншомовної компетенції в говорінні у початковій, основній і старшій школі.

Гностичні вміння:

- розуміти кінцеві і проміжні вимоги програми щодо формування компетенції у говорінні;
- аналізувати мовні і психологічні особливості діалогічного й монологічного мовлення;
- визначати сутність діалогічного й монологічного мовлення;
- виділяти й аналізувати мовні і психологічні труднощі оволодіння учнями діалогічним і монологічним мовленням;
- аналізувати вправи для навчання говоріння, які подаються в підручнику;
- визначати складність вправ для навчання говоріння, їх цілі і функції в загальній системі вправ;
- аналізувати фрагменти уроку з формування компетенції в говорінні.

Семінарське заняття 6. Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (говоріння) мовленнєвої компетенції і контроль рівня її сформованості).

Вправи для формування іншомовної компетенції в говорінні. Фрагменти уроків з формування іншомовної компетенції в говорінні.

Лекція 7. Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (письмо) (мовленнєвої компетенції і контроль рівня її сформованості).

- **Формування іншомовної компетенції у письмі:**
- складники іншомовної компетенції у письмі;
- загальна характеристика письма як виду мовленнєвої діяльності та вміння;
- цілі і завдання формування іншомовної компетенції у письмі; жанри і типи писемних текстів;
- етапи навчання письма і стандарти створення писемних текстів різних жанрів і типів;
- вправи для формування компетенції у письмі;
- особливості формування іншомовної компетенції у письмі в початковій, основній і старшій школі.

Гностичні вміння:

- розуміти кінцеві і проміжні вимоги програми щодо формування компетенції у письмі;
- аналізувати мовні і психологічні особливості письма;
- визначати сутність письма;
- виділяти й аналізувати мовні і психологічні труднощі оволодіння учнями письмом;
- аналізувати вправи для навчання письма, які подаються в підручнику;
- визначати складність вправ для навчання письма, їх цілі і функції у загальній системі вправ;
- аналізувати фрагменти уроку з формування компетенції у письмі.

Семінарське заняття 7. Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (письмо) (мовленнєвої компетенції і контроль рівня її сформованості).

Вправи для формування іншомовної компетенції в письмі. Фрагменти уроків з формування іншомовної компетенції в письмі.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів	Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів
Відвідування лекцій	1	3	3	4	4
Відвідування семінарських занять	1	3	3	4	4
Відвідування практичних занять	1	-		-	
Робота на семінарському занятті	10	3	30	4	40
Робота на практичному занятті	10	-		-	
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-		-	
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	4	20
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-		-	
Разом		-	76	-	93

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Змістовий модуль І. Методика навчання іноземної мови

Ознайомитися з перекладними методами навчання:

- граматико-перекладний метод;
- текстуально-перекладний метод;
- критичний аналіз перекладних методів;
- еволюція перекладних методів.

Ознайомитися з методами періоду Реформи:

- соціальні та економічні передумови виникнення прямих методів Реформи;
- психологічні і лінгвістичні передумови виникнення прямих методів;
- прямі методи: основні представники, цілі, зміст, принципи та прийоми навчання;
- варіанти прямих методів і їх критичний аналіз;
- метод Г.Палмера;
- метод М.Уеста;
- неопрямізм; модифіковані варіанти прямого методу.

Ознайомитися з методами навчання іноземних мов після другої світової війни:

- соціальні та економічні причини виникнення нових методів навчання;
- психологічні і лінгвістичні передумови виникнення нових методів навчання;
- аудіо-візуальний метод;
- аудіо-лінгвальний метод;
- змішані методи навчання;

- методичні погляди Ч.Фріза і Р.Ладо;
- комунікативні методи навчання;
- інтенсивні методи навчання іноземних мов.
- **Сучасні методи навчання іноземних мов**
- метод повної фізичної реакції;
- драматико-педагогічний метод;
- «мовчазний метод»;
- груповий метод;
- ігровий метод;
- комунікативно-ігровий метод;
- метод проектів.

- **Характеристика програм з іноземної мови для загальноосвітніх навчальних закладів:**
- структура програми;
- вимоги програми за ступенями навчання;
- зміст навчального матеріалу, його розподіл по розділах.
- **Проблема підручника і навчально-методичного комплексу з іноземної мови:**
- підручник – основний засіб навчання ІМ;
- проблема створення навчально-методичних комплексів (НМК) з іноземних мов;
- необхідність створення альтернативних НМК для навчання ІМ у середньому навчальному закладі;
- врахування рідної мови учнів і національних традицій народу при створенні підручників з ІМ;
- характер творчої діяльності вчителя при використанні НМК.
- **Використання технічних засобів зорової і слухової наочності на різних ступенях навчання іноземних мов :**
- види технічних засобів зорової і слухової наочності, мета їх використання на різних ступенях навчання іноземних мов;
- методика застосування різних засобів навчання;
- особливості використання інформаційних технологій у навчанні ІМ.
- **Система вправ для навчання іноземних мов:**
- вправа/завдання як засіб формування іншомовної комунікативної компетенції;
- класифікація вправ, різні підходи до класифікації, критерії класифікації;
- типи і види вправ, їх організація у комплекси, групи, серії;
- поняття про систему вправ та її компоненти;
- послідовність виконання вправ згідно з етапами формування мовленнєвих навичок і вмінь;
- особливості комунікативних вправ.

- **Формування соціокультурної компетенції :**
- складники соціокультурної компетенції;
- загальна характеристика соціокультурної компетенції;
- цілі і завдання формування соціокультурної компетенції;
- етапи формування соціокультурної компетенції;
- вправи для формування соціокультурної компетенції;
- особливості формування соціокультурної компетенції у початковій, основній і старшій школі.
- **Формування компетенції у перекладі/медіації:**
- складники компетенції у перекладі/медіації;
- загальна характеристика перекладу як виду мовленнєвої діяльності та вміння;
- цілі і завдання формування компетенції у перекладі/медіації;

- типи і види перекладу/медіації;
- етапи навчання перекладу/медіації;
- вправи для формування компетенції у перекладі/медіації;
- особливості формування компетенції у перекладі/медіації у початковій, основній і старшій школі .
- **Формування навчально-стратегічної компетенції :**
- складники навчально-стратегічної компетенції;
- загальна характеристика навчально-стратегічної компетенції;
- цілі і завдання формування навчально-стратегічної компетенції;
- вправи для формування навчально-стратегічної компетенції;
- особливості формування навчально-стратегічної компетенції у початковій, основній і старшій школі.

Змістовий модуль II.

Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (мовленнєвих компетенцій і контроль рівня їх сформованості)

- **Формування іншомовної компетенції в аудіюванні:**
- складники іншомовної компетенції в аудіюванні;
- загальна характеристика аудіювання як виду мовленнєвої діяльності та вміння;
- фактори, що впливають на якість аудіювання;
- цілі і завдання навчання аудіювання;
- класифікація видів аудіювання і типи аудіотекстів;
- вправи для формування іншомовної компетенції в аудіюванні;
- вимоги до текстів для навчання аудіювання;
- особливості формування іншомовної компетенції в аудіюванні у початковій, основній і старшій школі.
- **Формування іншомовної компетенції в говорінні:**
- складники іншомовної компетенції в говорінні;
- загальна характеристика говоріння як виду мовленнєвої діяльності та вміння;
- монологічна і діалогічна форми мовлення та їх комунікативні, психологічні й лінгвістичні особливості (у порівнянні);
- цілі і завдання навчання діалогічного і монологічного мовлення;
- функціональні типи монологів і діалогів;
- етапи й одиниці навчання діалогічного і монологічного мовлення;
- вправи та використання різних видів опор для формування компетенції у діалогічному і монологічному мовленні;
- навчально-комунікативна мовленнєва ситуація і способи її створення;
- рольова гра і методика її організації та проведення;
- особливості формування іншомовної компетенції в говорінні у початковій, основній і старшій школі.
- **Формування іншомовної компетенції у читанні:**
- складники іншомовної компетенції у читанні;
- загальна характеристика читання як виду мовленнєвої діяльності та вміння;
- фактори, що впливають на якість читання;
- цілі і завдання навчання читання;
- класифікація видів читання і типи текстів для читання;
- вправи для формування іншомовної компетенції в читанні, їх цілі і режими виконання;
- вимоги до текстів для навчання читання;
- особливості формування іншомовної компетенції у читанні у початковій, основній і старшій школі.

- **Формування іншомовної компетенції у письмі:**
 - складники іншомовної компетенції у письмі;
 - загальна характеристика письма як виду мовленнєвої діяльності та вміння;
 - цілі і завдання формування іншомовної компетенції у письмі; жанри і типи писемних текстів; етапи навчання письма і стандарти створення писемних текстів різних жанрів і типів;
 - вправи для формування компетенції у письмі;
 - особливості формування іншомовної компетенції у письмі в початковій, основній і старшій школі.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I. Теоретичні основи методики навчання іноземних мов			
Тема 1. Методи навчання іноземних мов	семінарське заняття	5	
Тема 2. Особливості організації навчання іноземних мов у різних типах загальноосвітніх навчальних закладів (старша школа)	семінарське заняття	5	
Тема 3. Контроль і оцінювання рівня сформованості в учнів іншомовної комунікативної і навчально-стратегічної компетенцій	семінарське заняття	5	
Змістовий модуль II. Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (мовленнєвих компетенцій і контроль рівня їх сформованості)			
Тема 4. Вправи і фрагменти уроків з формування іншомовної компетенції в аудіюванні	семінарське заняття	5	
Тема 5. Вправи і фрагменти уроків з формування іншомовної компетенції у читанні	семінарське заняття	5	
Тема 6. Вправи і фрагменти уроків з формування іншомовної компетенції в говорінні	семінарське заняття	5	
Тема 7. Вправи і фрагменти уроків з формування іншомовної компетенції у письмі	семінарське заняття	5	
Разом: 35 балів			

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Навчальна дисципліна "Методика навчання іноземної мови" складається з двох модулів.

Модулі включають бали за відвідування лекцій та семінарських занять, поточну роботу студента на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Виконання модульної контрольної роботи здійснюється у письмовій формі.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу на семінарських заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог: своєчасність виконання навчальних завдань; повний обсяг їх виконання; якість виконання навчальних завдань; самостійність виконання; творчий підхід у виконанні завдань; ініціативність у навчальній діяльності.

Навчальні досягнення студентів з дисципліни «Методика навчання іноземної мови» оцінюються відповідно до вимог ECTS, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів більше 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю. Розрахунок рейтингових балів з коефіцієнтом та систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у таблицях:

Розрахунок рейтингових балів з коефіцієнтом

VI семестр

№ п/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	7	7
2.	Відвідування семінарських занять	1	7	7
3.	Виконання завдань з самостійної роботи (домашнього завдання)	5	7	35
4.	Робота на семінарському занятті, в т.ч. дискусія, виступ, повідомлення	10	7	70
5.	Модульна контрольна робота	25	2	50
Максимальна кількість балів - 169				
Коефіцієнт розрахунку рейтингових балів становить $169/100 = 1,69$				
6.	ПМК	100	1	100

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

На IV курсі з навчальної дисципліни "Методика навчання іноземної мови» семестровий контроль відбувається у формі заліку.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

- Методика як наука, її зв'язок із суміжними науками.
- Розкрийте сучасні методичні принципи навчання іноземних мов і культур.
- Розкрийте поняття іншомовної комунікативної компетенції.
- Охарактеризуйте основні компоненти змісту навчання іноземних мов і культур.
- Охарактеризуйте вправи для формування іншомовної комунікативної компетенції: поняття "вправа", "структура вправи". "класифікація вправ".
- Охарактеризуйте основні та факультативні компоненти навчально-методичного комплексу з іноземної мови.
- Розкрийте методику формування іншомовної фонетичної компетенції: складники компетенції, мету і зміст навчання вимови, принцип апроксимації, основні типи і види вправ для формування слуховимовних навичок.
- Розкрийте методику формування іншомовної лексичної компетенції: складники компетенції, мету і зміст навчання лексики, поняття "активний" і "пасивний" лексичний мінімум, різні способи семантизації лексичних одиниць.

- Охарактеризуйте етапи роботи з лексичним матеріалом, типи і види вправ для засвоєння лексичного мінімуму.
- Розкрийте методику формування іншомовної граматичної компетенції: складники компетенції, мету і зміст навчання граматичного матеріалу, етапи ознайомлення з ГС активного мінімуму, типи і види вправ для їх засвоєння.
- Розкрийте мету і зміст навчання інтонації, охарактеризуйте типи і види вправ для формування рецептивних і репродуктивних інтонаційних навичок.
- Розкрийте поняття “активний” і “пасивний” граматичний мінімум. Охарактеризуйте типи і види вправ для засвоєння ГС пасивного граматичного мінімуму.
- Розкрийте методику формування соціокультурної компетенції: складники компетенції, мету, зміст і приклади вправ для формування.
- Охарактеризуйте організаційні форми навчально-виховного процесу з іноземної мови. Розкрийте вимоги до сучасного уроку іноземної мови, типологію уроків.
- Охарактеризуйте структуру уроку іноземної мови, особливості уроку на різних ступенях навчання.
- Охарактеризуйте тест як засіб контролю у навчанні іноземних мов: поняття “тест”, структура тесту, типи, види тестів і методику використання.
- Розкрийте мету, зміст і форми позакласної роботи з іноземної мови.
- Розкрийте особливості планування навчально-виховного процесу з іноземної мови: види планів, планування уроків іноземної мови на різних ступенях навчання.
- Охарактеризуйте типологію засобів навчання за різними критеріями. Розкрийте переваги використання фонограми та відеофонограми.
- Розкрийте можливості використання інформаційних технологій у навчанні іноземних мов і культур.
- Розкрийте методику формування іншомовної компетенції в аудіюванні: складники компетенції, мету і зміст навчання, суть аудіювання як виду мовленнєвої діяльності, труднощі аудіювання, способи презентації аудіотекстів.
- Охарактеризуйте систему вправ для навчання аудіювання, різні способи перевірки розуміння аудіотекстів.
- Розкрийте загальні та відмінні характеристики (психологічні й мовні) діалогічного і монологічного мовлення та їх урахування у процесі навчання. Назвіть функціональні типи діалогу та монологу.
- Розкрийте методику формування іншомовної компетенції в діалогічному мовленні: складники компетенції, мету і зміст навчання, використання навчально-мовленнєвих ситуацій, систему вправ для навчання діалогічного мовлення.
- Розкрийте методику формування іншомовної компетенції в монологічному мовленні: складники компетенції, мету і зміст навчання, систему вправ для навчання монологічного мовлення.
- Розкрийте методику формування іншомовної компетенції у техніці читання: структуру компетенції, поняття “техніка читання”, труднощі навчання, методи навчання техніки читання англійською мовою, типи і види вправ для навчання техніки читання.
- Розкрийте методику формування іншомовної компетенції в читанні: структуру компетенції мету і зміст навчання читання, особливості навчання різних видів читання.
- Охарактеризуйте роботу з текстом для читання: передтекстові та післятекстові вправи, різні способи перевірки розуміння прочитаного.
- Розкрийте методику формування компетенції у техніці письма: структура компетенції, поняття “техніка письма”, труднощі навчання, типи і види вправ для навчання графіки та орфографії.
- Розкрийте методику формування іншомовної компетенції в письмі: мету і зміст навчання письма як виду мовленнєвої діяльності, систему вправ для навчання письма.

■ Розкрийте методику формування іншомовної компетенції у перекладі/медіації: складники компетенції, мету і зміст навчання перекладу як виду мовленнєвої діяльності, систему вправ для навчання перекладу.

■ Розкрийте методику контролю рівня сформованості іншомовної комунікативної компетенції: функції, об'єкти, види і форми. Вимоги до контролю знань, навичок і вмінь з іноземної мови, оцінювання навчальних досягнень учнів.

■ Охарактеризуйте усний метод Гарольда Пальмера: принципи навчання, система вправ для навчання усного мовлення.

■ Охарактеризуйте методичну систему навчання читання Майкла Уеста: принципи навчання, передтекстові та післятекстові вправи.

■ Охарактеризуйте аудіолінгвальний метод Чарльза Фріза та Роберта Ладона: принципи навчання, систему усних тренувальних вправ.

■ Охарактеризуйте аудіовізуальний метод: принципи навчання; етапи навчання та види вправ.

■ Охарактеризуйте інтенсивний метод навчання: принципи методу активізації, етапи роботи, характерні навчальні прийоми.

■ Охарактеризуйте комунікативний метод навчання: принципи навчання, характерні навчальні прийоми.

■ Охарактеризуйте сучасні зарубіжні методи навчання іноземних мов: цілі, зміст і принципи навчання.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни

VIII семестр

Разом: 60 годин, лекції – 14 год., семінарські заняття – 14 год., самостійна робота – 28 год., модульний контроль – 4 год., залік

Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II		
Назва модуля	Теоретичні основи методики навчання іноземних мов				Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (мовних компетенцій і контроль рівня їх сформованості)		
Кількість балів за модуль	169 балів						
Лекції	1	2	3	4	5	6	7
Кіл-ть годин	2 години	2 години	2 години	2 години	2 години	2 години	2 години
Теми лекційних занять	Методи навчання іноземних мов (1 бал)	Особливості організації навчання іноземних мов у різних типах загальноосвітніх навчальних закладів (старша школа) (1 бал)	Контроль і оцінювання рівня сформованості в учнів іншомовної комунікативної і навчально-стратегічної компетенцій (1 бал)	Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (аудіювання) (мовленнєвої компетенції і контроль рівня її сформованості) (1 бал)	Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (читання) (мовленнєвої компетенції і контроль рівня її сформованості) (1 бал)	Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (говоріння) (мовленнєвої компетенції і контроль рівня її сформованості) (1 бал)	Методика формування іншомовної комунікативної компетенції (письмо) (мовленнєвої компетенції і контроль рівня її сформованості) (1 бал)
Сем. зан.	1	2	3	4	5	6	7
Кіл-ть годин	2 години	2 години	2 години	2 години	2 години	2 години	2 години
Теми семінарських занять	Методи навчання іноземних мов (10 балів + 1 бал (відв.))	Особливості організації навчання іноземних мов у різних типах загальноосвітніх навчальних закладів (старша школа) (10 балів + 1 бал (відв.))	Методика формування соціокультурної компетенції (10 балів + 1 бал (відв.))	Вправи і фрагменти уроків з формування іншомовної компетенції в аудіюванні (10 балів + 1 бал (відв.))	Вправи і фрагменти уроків з формування іншомовної компетенції у читанні (10 балів + 1 бал (відв.))	Вправи і фрагменти уроків з формування іншомовної компетенції в говорінні (10 балів + 1 бал (відв.))	Вправи і фрагменти уроків з формування іншомовної компетенції у письмі (10 балів + 1 бал (відв.))
Самостійна	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів

робота							
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 25 балів				Модульна контрольна робота 25 балів		
Види підсумкового контролю	Залік						

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник / Кол. авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2002. – 328 с.
2. Ніколаєва С.Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов. – К.: Ленвіт, 2008. – 285 с.

Додаткова

1. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов: Іноземні мови. 2-12 класи. – ВТФ "Перун", 2005. – 208 с.
2. Редько В.Г. Лінгводидактичні засади навчання іноземної мови учнів початкової школи. – К.: Генеза, 2007. – 136 с.
3. Роман С.В. Методика навчання англійської мови у початковій школі. – К.: Ленвіт, 2005. – 208 с.
4. Щукин А.Н. Лингводидактический энциклопедический словарь. – М.: Астрель: АСТ Хранитель, 2007. – 746 с.
5. Hadfield J., Hadfield Ch. Introduction to Teaching English. – Oxford, 2010. – 176 p.
6. Harmer J. The Practice of Language Teaching. – Longam, 2004. – 370 p.
7. Slattery M., Willis J. Introduction for Primary Teachers. – Oxford, 2009. – 148 p.

9. Додаткові ресурси

1. Електронні посібники з методики навчання іноземних мов.
2. Комп'ютерні програми з методики навчання іноземних мов у початковій, основній і старшій школі.
3. Комп'ютерні програми з методики навчання іноземних мов у профільній школі.
4. Електронні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів.
5. Електронні шкільні підручники з іноземних мов.
6. Відеофайли з методики навчання іноземних мов.
7. Електронні проекти Ради Європи з методики навчання іноземних мов.
8. Електронні автореферати дисертацій з методики навчання іноземних мов.
9. Електронні дисертації з методики навчання іноземних мов.
10. Електронні додатки до зарубіжних підручників з іноземних мов.

Робоча навчальна програма Методика навчання іноземної мови

Укладач: Матвейченко Вікторія Вікторівна, доцент кафедри англійської філології та перекладу Інституту філології університету імені Бориса Грінченка. На матеріалі Програми «Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах»; розробник: доктор педагогічних наук, професор С.Ю.Ніколаєва, завідувач кафедри методики викладання іноземних мов Київського національного лінгвістичного університету.